

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЦЕНТР ГУМАНІТАРНОЇ ОСВІТИ

Кафедра історії та мовознавства

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

з дисципліни

«УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ІНОЗЕМНА»

**Вступна фонетика з української мови як іноземної
для іноземних слухачів підготовчого відділення**

Харків – 2023

Методичні вказівки розглянуто та рекомендовано до друку на засіданні кафедри історії та мовознавства 22 березня 2023 р., протокол № 5.

Методичні вказівки розроблено для методичного забезпечення дисципліни «Українська мова як іноземна» Вступна фонетика з української мови як іноземної для іноземних слухачів підготовчого відділення.

Методичні вказівки містять тематичний план відповідно до робочої програми курсу, основні поняття та практичні завдання до кожної з тем програми і список літератури.

Методичні вказівки призначені для іноземних слухачів підготовчого відділення, які вивчають українську мову як іноземну.

Укладачі:

доц. Л. М. Близнюк,
ст. викл. Т. М. Сажина

Рецензент

доц. С. І. Нешко

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Українська абетка.....	5
Урок 1.....	6
Урок 2.....	16
Урок 3.....	33
Урок 4.....	44
Урок 5.....	63
Список літератури.....	76

ВСТУП

Вступний фонетичний курс передбачає послідовне практичне ознайомлення іноземних здобувачів з українською абеткою, її буквами і звуками та їхнім співвідношенням, з головними закономірностями вимови та правилами читання на рівні складів, слів, словосполучень і речень, а також роботу з засвоєння основних інтонаційних моделей.

Фонетика сприяє формуванню в іноземних слухачів навичок усного мовлення. Без фонетичних вмінь і навичок неможливі будь-які комунікативні акти, тобто є неможливим спілкування. У процесі навчання мови як іноземної саме на фонетичному рівні, початковому етапі слухачів, мають бути сформовані артикуляційні, інтонаційні навички для усвідомлення звукового ладу мови, що вивчається. На цьому етапі перед іноземними слухачами постають труднощі, тому що фонетична система української мови та їхніх рідних мов суттєво відрізняються одна від одної, тому для того, щоб відтворити певний звук, потрібні особливі навички й уміння.

Мета викладача – навчити здобувача правильно вимовляти всі звуки, інтонаційні структури й конструкції, а потім закріпити їх вживання під час читання буквосполук, слів, словосполучень, речень і текстів.

Методичні вказівки складаються з 5 уроків, спрямованих на оволодіння здобувачами найбільш важливими моделями розмовного стилю мовлення на основі іменної та дієслівної парадигм з урахуванням найуживаніших комунікативних тем. Уроки містять вправи усного та писемного виконання, тексти, словники.

УКРАЇНСЬКА АБЕТКА

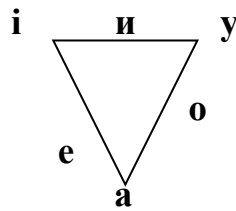
буква	назва букви	буква	назва букви
А а	а	М м	ем
Б б	бе	Н н	ен
В в	ве	О о	о
Г г	ге	П п	пе
Г' г'	г'е	Р р	ер
Д д	де	С с	ес
Е е	е	Т т	те
Є є	йє	У у	у
Ж ж	же	Ф ф	еф
З з	зе	Х х	ха
И и	и	Ц ц	це
І і	і	Ч ч	че
Ї ї	йї	Ш ш	ша
Й й	йот	Щ щ	ща
К к	ка	Ю ю	йу
Л л	ел	Я я	йа
		Ь	м'який знак
		'	апостроф

УРОК 1

Літери: а, е, о, у, і, и, м, т, д, п, б, к, н, в, с, з, ф, х, ц, р.

Питання: Це мама? Де мама? Хто тут? Хто там? Хто це?

**Типи голосних звуків української мови
(артикуляційна класифікація)**

Підйом	Ряд		
	передній	середній	задній
верхній	і		у
верхньо-середній		и	
середній			о
середньо-низький	е		
низький			а

1 Голосні. Слухайте, повторюйте, читайте, пишть.

А а [a] а – а.

Е е [e] а – е, е – а.

У у [y] а – у, у – а, у – е, е – у.

О о [o] о – а, а – о, о – е, е – о, о – у, у – о.

2 Приголосні М м, Т т, Д д, П п, Б б, К к, Н н.

Слухайте, повторюйте, читайте.

ма – ме – му – мо
ам – ем – ум – ом
та – те – ту – то
ат – ет – ут – от
да – де – ду – до
ад – ед – уд – од
па – пе – пу – по
ап – еп – уп – оп
ба – бе – бу – бо
аб – еб – уб – об
ка – ке – ку – ко
ак – ек – ук – ок
на – не – ну – но
ан – ен – ун – он

3 Слушайте, повторяйте, читайте, пишите.

[а] – мама, дата, тема, мапа, банк, аптека, декан, деканат, та, там, так, пан.

[е] – де, не, тема, абетка.

[о] – тато, от, то, он, або.

[у] – тут.

Там ≠ тут

Тут = он, от (от – не використовується у питаннях!)

Та

То

4 Слушайте, повторяйте, читайте.

ІК-1	Мама тут --↓ Тут мама Мама там --↓ Там мама
------	--

не – заперечення

1 Мама тут. Тут мама. Он мама. То мама. От мама. Тато тут. Тут тато. Он тато. То тато. От тато. Тато там. Там тато. Тато та мама там. Тут тато та мама. Мама тут або **не** тут. Тато там або **не** там.

ІК-2	Де тато? ↑--
ІК-3	Тато там? --↑

- 2 – **Де** мама? – Мама тут. – **Тут**.
 – **Де** тато? – Тато там. – **Там**.
 – Мама тут? – Так, мама тут. – Так, тут. – Так.
 – Тато там? – Так, тато там. – Так, там. – Так.
 – **То** дата? – Так, **то** дата. – Так.
 – **Де** аптека? – Аптека там. – **Там**.
 – **Де** банк? – Банк тут. – **Тут**.
 – **Де** тато та мама? – Тато **тут**, мама **не тут**, мама **там**.
 – **Де** тато та мама? – Тато та мама **вдома**.

5 Голосні І і, И, и. Слухайте, повторюйте, читайте, пишіть.

І і [і] а – і, і – а, і – е, е – і, і – о, о – і, і – у, у – і.

И и [и] а – и, и – а, и – е, е – и, и – о, о – и, и – у, у – и, и – і, і – и.

ми – мі, ти – ті, ди – ді, би – бі, ки – кі, ни – ні

им – ім, ит – іт, ид – ід, иб – іб, ик – ік, ин – ін

6 Слухайте, повторюйте, читайте, пишiть.

Будинок, кабiнет, бiда, обiд, кiмната, кiт, мати, дитина, панi, диктант.

7 Слухайте, повторюйте, читайте.

То будинок. От будинок. Он будинок. Там кiмната. Там тато, мама та дитина. Там кiт.

Мама = мати

8 Приголоснi В в, С с, З з, Ф ф, Х х, Ц ц, Р р.

Слухайте, повторюйте, читайте.

ва – ве – ву – во – вi – ви

ав – ев – ув – ов – iв – ив

са – се – су – со – ci – си

ас – ес – ус – ос – ic – ис

за – зе – зу – зо – zi – зи

аз – ез – уз – оз – iz – из

фа – фе – фу – фо – fi – фи

аф – еф – уф – оф – if – иф

ха – хе – ху – хо – xi – хи

ах – ех – ух – ох – ix – их

ца – це – цу – цо – ci – ци

ац – ец – уц – оц – ic – иц

ра – ре – ру – ро – ri – ри

ар – ер – ур – ор – ir – ир

9 Слушайте, повторюйте, читайте, пишiть.

Ваза, знак, вода, вона, воно, вдома, студент, студентка, текст, суп, сумка, сад, **два**, кава, кафе, батон, баба, фото, фонтан, сонце, віконце, місце, це, центр, хто.

[i] – сiк, стiл, **потiм**, нi, панi, снiданок, мiсто, кiно, квіти, дiд, вiн, вiкно.

[и] – син, **один**, мати, зупинка, музика, зима, диктант, вони.

Це = то

1 **Хто** то? – То син.

2 **Хто** це? – Це син. Це **вiн**.

3 **Хто** то? – То мама.

4 **Хто** це? – Це мама. Це **вона**.

5 Хто то? – То мама та син.

6 **Хто** це? – Це мати **та** син. Це мама **i** син. Це **вони**.

7 Це будинок. Там кiмната. Там тато, мама **та** дитина. Там кiт. **Вони вдома**.

8 **Де** тато, мама **та** дитина? – Вони **вдома**.

Та = i

Так ≠ нi

Мама **i** тато. = Мама **та** тато.

Студент **i** студентка. = Студент **та** студентка.

Ирина **i** Петро – це студент **та** студентка.

Марина **i** Степан – це брат **та** сестра.

10 Слушайте, повторюйте, читайте.

Мама тут? – Так, мама тут. Так, вона тут.

Тато тут? – Так, тато тут. Так, він тут.
Син тут? – Так, син тут. Так, він тут.
Мама, тато та син тут? – Так, вони тут.

Декан тут? – Ні, декан там. Ні, він там.
Студент тут? – Ні, студент там. Ні, він там.
Студентка тут? – Ні, студентка там. Ні, вона там.
Декан, студент і студентка тут? – Ні, вони там.

11 Слухайте, повторюйте, читайте, пишіть.

Брат, сестра, родина, море, фраза, **зараз**, парта, парк, урок, вправа, перерва, секретар, дерево, центр, цукор, цукерка, рис, риба, сир, **три**, сторінка, ріка, папір, рік, метро, Харків, Африка, Марокко, Камерун, Ірак, Іран.

, а – заперечення

Хто це? – Це студент, **а** то студентка.
Це студент **і** студентка? – Так, це студент Іван, а то студентка Ірина.
Це фото. Тут тато, тут мама, тут син.
Це тато **і** мама? – Так, це тато, **а** то мама.
Це мама? – Ні, це не мама, **а** сестра.
Це парта. Тут папір, **а** там абетка.
Це абетка? – Ні, це **не** абетка, **а** папір.
Це абетка. Тут буква, **а не** диктант.
Це диктант? – Ні, це **не** диктант, **а** буква «І».
Це парк. От дерево. А то **не** дерево, то квітка.
Хто тут? – Тут мама та син.

Це студент. Це **він**.

Це студентка. Це **вона**.

Це університет. Це **він**.

Це фраза. Це **вона**.

Це фото. Це **воно**.

Це кафе. Це **воно**.

ВІН —	ВОНА -а	ВОНО -о, -е
студент звук	студентка фраза	кіно кафе
тато Петро собака	мати пані	

Хто це? – Це Марина. Вона студентка. Це Марина? – Так, це вона. Вона студентка? – Так.

Хто це? – Це Петро. Він студент. Це Петро? – Так, це він. Він студент? – Так.

Це фраза? – Так, це вона. Це фраза «Мама тут, а тато там».

Це місто? – Так, це воно. Це місто Харків.

12 Слухайте, повторюйте, читайте.

Це будинок. Тут кафе. Хто там? – Там Тарас і Марина.

А он університет. Хто тут? – Тут декан, секретар, студент Іван та студентка Ірина.

Це будинок. Тут квартира. От кімната. Тут родина. Он тато. Він вдома. Он мама. Вона вдома. То Ірина. Вона студентка, вона вдома. То Іван. Він

студент, він вдома. Он баба та дід. Де баба та дід? – Вони вдома. **Усі вони**
вдома.

Он фото. Хто тут? – Тут родина – мама, тато, баба, дід, син.

Це сумка. Там сік, сир, риба, батон, рис і цукор.

То ваза. Тут вода. Он ваза, там вода і квітка.

Он парта. Тут диктант. Тут абетка, там буква. А то папір, там текст і вправа.

Це буква, а це звук. Це буква «р», а це звук [p]. Це буква «у», а це звук [y].

Це місто Харків. Тут парк, а там метро. Он там аптека, а то університет.

Тренувальні вправи

1 Читайте. Пишіть питання. Дайте позитивні відповіді.

Зразок: Тут парк. Тут парк? Так, тут парк.

1 Аптека там.

2 То університет.

3 Це банк.

4 То метро.

5 Там зупинка.

6 То секретар.

7 Це аптекар.

8 То декан.

9 Тут тато та мати.

10 Там дід і баба.

2 Пишіть співвідносні слова.

Зразок: студент, студентка, декан...

Мама, ...

Університет, ...

Рис, ...

Там, ...

Буква, ...

Урок, ...

Слова: тато, баба, дід, брат, сестра, мати.

Секретар, декан, деканат, кабінет, студент, студентка.

Цукор, цукерка, сік, вода, кава, батон, риба, сир, рис.

Тут, он, от, то, де, вдома.

Звук, знак, фраза, текст.

Вправа, тема, папір, парта.

3 Пишіть він, вона, воно.

ВІН	ВОНА	ВОНО
рік	зима	вікно
рис	дата	місце
-----	-----	-----

Мама, дата, тема, мапа, банк, аптека, аптекар, декан, деканат, пан, пані, центр, місто, будинок, буква, кабінет, кафе, абетка, текст, студент, зупинка, музика, папір, вправа, авто, автобус, вода, кава, кафе, диктант, будинок, кабінет, біда, обід, кімната, кіт, мати, дитина, диктант, ваза, знак, студент, студентка, суп, сумка, море, номер, сад, суп, кава, батон, фото, фонтан,

сонце, віконце, брат, сестра, родина, фраза, секретар, парта, урок, перерва, дерево, місце, центр, цукор, цукерка, рис, риба, сир, сторінка, ріка, рік, метро, центр, Харків, Африка, Марокко, Камерун, Ірак, Іран.

4 Яке слово зайве?

- а) цукор, цукерка, сік, вода, суп, кафе, кава, батон, риба, сир, рис;
 б) місто, Харків, парк, університет, вдома, центр, кафе, зупинка;
 в) буква, звук, фраза, текст, пані.

СЛОВНИК

a	but, and	кабінет	office	рис	rice
абетка	alphabet	кава	coffee	родина	family
авто	car	кафе	cafe	сестра	sister
автобус	bus	квітка	flower	син	son
аптека	pharmacy	кімната	room	сир	cheese
баба	grandmother	кіт	cat	сік	juice
банк	bank	кома	comma	сонце	the Sun
брат	brother	мама	mother	сторінка	page
будинок	house	мапа	map	студент	student
буква	letter	мати	mother	сумка	bag
ваза	vase	метро	metro	суп	soup
вдома	at home	мова	language	так	yes
вікно	window	море	sea	там	there
він	he	тато	father	текст	text
вода	water	музика	music	три	three
вона	she	не	no	тут	here
воно	it	ні	not	університет	university
дата	date	номер	number	урок	lesson

два	two	один	one	фонтан	fountain
де	where is, are	папір	paper	фраза	phrase
дерево	tree	парк	park	хто це?	who is this?
зараз	now	парта	desk	центр	center
звук	sound	перерва	break	цукор	sugar
зупинка	stop	потім	later	цукерка	candy
i	and	риба	fish		

УРОК 2

Літери: г, л, ч, ш, ж, щ, й, я, є, ю, ї, ь.

Питання: Як вас звати? Як тебе звати? Хто це? Що це? Де?

Дієслова: стоїть, сидить, висить, лежить.

1 Приголосні Г г, Л л.

Слухайте, повторюйте, читайте.

га – ге – гу – го – гі – ги

аг – ег – уг – ог – іг – иг

ла – ле – лу – ло – лі – ли

ал – ел – ул – ол – іл – ил

2 Слухайте, повторюйте, читайте, пишіть.

Газета, година, годинник, багато, друг, подруга, погода, сніг, гімн.

Доброго ранку!

Клас, стіл, лампа, алфавіт, слово, село, словник, мало, хвилина.

- Доброго ранку! Тут урок?

- Так, тут урок.

- Доброго ранку! Де студент Іван?

- Він тут.

- Доброго ранку! Де студентка Марина?

- Вона тут.

- Доброго ранку! Де студент Іван і студентка Марина?

- Вони тут.

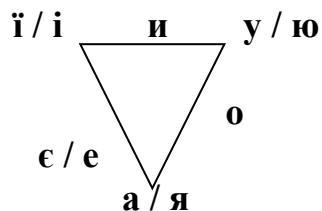
ВІН - ВОНИ	ВОНА - ВОНИ	ВОНО - ВОНИ
студент – студентИ	студентКА – студентКИ	слово – слова
урок – урокИ	подругА- подругИ	місто – міста
клас – класИ	лампа – лампИ	
магазин – магазинИ	година – годинИ	
будинОк – будинкИ	дитина – діти	Сонце
друг – друзі		
стІл – стОли		
сІк – сОки		
кІт – кОти		
папІр – папЕри		

! Двері – вони

3 Звуки: [й], [й + а], [й + е], [й + у], [й + і].

4 Букви: Йй, Яя, Єє, Юю, Її.

Артикуляційна класифікація

5 Слушайте, повторюйте, читайте, пишiть.

[й] – мій, твій, чай, музей, трамвай, Китай;

[йа] – моя, твоя, яблуко, ялинка, аудиторія, станція, Азія, Йорданія, Яна;

[йе] – моє, твоє, Європа, Ємен;

[йу] – мою, твою, юнак, Юрко;

[йі] – мої, твої, країна, Україна, Київ, їжа.

Та = і = й

мама й тато

подруга і друг

буква та звук

він та вона

воно і вони

клас і урок

фраза й слово

автобус та автівка

яблуко і банан

моє і твоє

мій та твій

країна і місто

музей – музеї

трамвай – трамваї

герой – герої

аудиторія – аудиторії

станція – станції

мій, моя, моє, мої

Це тато. Це мій тато. Це мама. Це моя мама. Це тато **й** мама. Вони мої батьки.
 Це будинок. Це мій будинок. Тут кімната. Це моя кімната. Там вікно. Це моє
 вікно.

Це Сергій. Він мій брат. Це Юрко. Він мій брат. Сергій **та** Юрко – мої брати.
 Це Марійка. Вона моя сестра. Це Яна. Вона моя сестра. Марійка **і** Яна – мої
 сестри.

ВІН	ВОНА	ВОНО	ВОНИ
мій брат	моя сестра	моє фото	мої брати
мій тато	моя подруга	моє місто	мої сестри
мій клас	моя аудиторія	моє місце	мої друзі

6 Слухайте, повторюйте, читайте.

Хто це? Це я.

Я	Ми
Ти	Ви
Він	Вони
Вона	

Це ти

Це він

Це вона

Це ми

Це ви

Це вони

! ВИ → (1) **однина**

ВИ → (2, 3, 4 ...) **множина**

Я – мене звати
Ти – тебе звати
Він – його звати
Вона – її звати
Ми – нас звати
Ви – вас звати
Вони – їх звати

Я студент. Мене звати Хасан.
Він студент. Його звати Мохаммед.
Вона студентка. Її звати Лейла.
Вони студенти. Їх звати Хамза і Отман.

Як вас звати?
Як тебе звати?

- Доброго ранку! Як вас звати?
- Мене звати Хамза, а вас?
- Мене звати Лейла.
- Дуже приємно!
- Доброго дня! Як тебе звати?
- Мене звати Хасан, а тебе?
- Мене звати Надя.
- Дуже приємно!

**! Знайомтесь, будь ласка. Це мій брат. Його звати Ахмед.
Дуже приємно познайомитись.**

7 Слушайте, повторюйте, читайте.

Текст

Мене звать Юрко. А це моя родина. Знайомтесь, будь ласка. Ось мій батько. Його звать Василь Іванович. Він лікар. А ось моя мати. Її звать Ірина Петрівна. Вона викладачка. А ось тут мої брати. Їх звать Антон та Дмитро. Вони студенти. А це моя сестра. Її звать Катруся. Вона студентка.

8 Слухайте, повторюйте, читайте, пишіть.

Ось, сіль, осінь, батько, дядько, день, іноземець, стілець, олівець, дідусь, пальто, фільм, десять.

Б – він: день, дідусь, стілець, олівець, іноземець, ведмідь

Б – вона: сіль, осінь, відповідь

Ось = це

Ось мій дім. Там мої тато й мама. А ось там – моє вікно. Ось тут моя кімната. Тут мій стіл. Ось мої папери. Це словник і книги. А ось тут моє фото.

Це Україна. Україна – це моя країна. Тут місто Харків. Це моє місто. Ось центр. Тут парк. Там цирк і клуб. Ось дорога. Там автобуси і автівки. Там мій університет і мої друзі.

Ось університет. Це мій університет. Там клас. Це аудиторія. Тут столи. Це парти. Ось папери. Це словники. Там слова. Ось мапа. Там країни. Ось моя країна Марокко, а це твоя країна Йорданія.

Тато = батько

буква = літера

клас = аудиторія

М'які приголосні	
д, т, з, с, ц, л, н, р	+ ь, ьо, і, є, ю, я
б, п, в, ф, м, г, к, х	+ і
м'які звуки	

9 Слушайте, повторюйте, читайте.

до – дьо – ди – ді – де – де – ду – дю – да – дя

од – одь – ид – идь – ід – ідь – ед – едь – уд – удь – ад – адь

то – тьо – ти – ті – те – те – ту – тю – та – тя

от – оть – ит – ить – іт – іть – ет – еть – ут – уть – ат – ать

зо – зьо – зи – зі – зе – зе – зу – зю – за – зя

оз – озь – из – изь – із – ізь – ез – езь – уз – узь – аз – азь

со – сьо – си – сі – се – се – су – сю – са – ся

ос – ось – ис – ись – іс – ісь – ес – есь – ус – усь – ас – ась

цо – цьо – ци – ці – це – це – цу – цю – ца – ця

оц – оць – иц – иць – іц – іць – ец – ець – уц – уць – ац – аць

ло – льо – ли – лі – ле – ле – лу – лю – ла – ля

ол – оль – ил – иль – іл – іль – ел – ель – ул – уль – ал – аль

но – ньо – ни – ні – не – не – ну – ню – на – ня

он – онь – ин – инь – ін – інь – ен – ень – ун – унь – ан – ань

ро – рьо – ри – рі – ре – ре – ру – рю – ра – ря

ор – орь – ир – ирь – ір – ірь – ер – ерь – ур – урь – ар – арь

10 Слухайте, повторюйте, читайте, пишiть.

Дiм, будiвля, стадiон, дiти, дiд, дiдусь, недiля, лiкар, секретар, директор, лiкарня, лiки, хлiб, кухня, людина, люди, лiхтар, стiна, цiна, столиця, вулиця, вiдповiдь, ведмiдь, дверi, будь ласка, дякую, спасибi, сьогоднi.

<p>ар + i = рi лiкар – лiкарi секретар – секретарi</p>
--

11 Приголоснi Жж, Шш, Чч, Щщ.

Слухайте, повторюйте, читайте.

жа – же – жу – жо – жi – жи
аж – еж – уж – ож – iж – иж
ша – ше – шу – шо – шi – ши
аш – еш – уш – ош – iш – иш
ча – че – чу – чо – чi – чи
ач – еч – уч – оч – iч – ич
ща – ще – шу – що – щi – щи
ащ – ещ – ущ – ощ – iщ – ищ

12 Слухайте, повторюйте, читайте, пишiть.

зошит, дошка, шафа, шарф = шалик, шапка, вiшак, машина, школа, рушник, грошi, школяр, школярка;

жiнка, гуртожиток, iнженер, дружина, множина, нiж, ложка, їжа, можна зайти? Можна вийти? **Можна ≠ неможна;**

що, щiтка, дощ, плащ, площа;

чай, чайник, чашка, чоловік, ручка, річ, ніч, ключ, підручник, викладач, поруч, праворуч, ліворуч, чи.

Ж + і = жі	ніж – ножі	і / о
Ш + і = ші	товариш – товариші	
Ч + і = чі	викладач – викладачі	
Щ + і = щі	плащ – плащі	

Жа – а+і = жі	вежа – вежі	
Ша – а+і = ші	миша – миші	
Ча – а+і = чі	передача – передачі,	
	!річ (вона) – речі	і / е
	!ніч (вона) – ночі	і / о
Ща – а+і = щі	площа – площі	

ІК-2	Хто це? Що це?
	-- ↑--це↓

ХТО це?	ЩО це?
----------------	---------------

Хто це? – Це тато.

Що це? – Це будинок.

Хто це? – Це мама.

Що це? – Це квартира.

Хто це? – Це брат.

Що це? – Це університет.

Хто це? – Це сестра.

Що це? – Це аудиторія.

Хто це? – Це чоловік.

Що це? – Це гуртожиток.

Хто це? – Це жінка.

Що це? – Це кімната.

Хто це? – Це син.

Що це? – Це ніж.

Хто це? – Це дочка.

Що це? – Це ложка.

Хто це? – Це викладач.

Що це? – Це виделка.

Хто це? – Це інженер.

Що це? – Це тарілка.

Хто це? – Це школяр.

Що це? – Це чашка.

Хто це? – Це школярка.

Що це? – Це чайник.

Хто це? – Це студент.

Що це? – Це підручник.

Хто це? – Це студентка.

Що це? – Це зошит.

13 Слухайте, повторюйте, читайте, пишiть.

Стоїть, сидить, висить, лежить.

Стоїть, лежить – ХТО, ЩО?

Сидить – ХТО?

Висить – ЩО?

Стіл стоїть – столи стоять.

→ Що стоїть?

Студент сидить – студенти сидять.

→ Хто сидить?

Підручник лежить – підручники лежать.

→ Що лежить?

Лампа висить – лампи висять.

→ Що висить?

Ручка → ручка лежить.

Будинок, університет, стілець, дошка, лампа, вішак, викладач, студентка, телефон, чашка, тарілка, ложка, виделка, ніж, ножі, студенти, підручники, зошити, ручки, телефони, словники, лампи, столи, стільці, ліжка.

ДЕ?

тут ≠ там

вдома

поруч ≠ далеко

праворуч ≠ ліворуч

угорі ≠ унизу

попереду ≠ позаду

прямо

навпроти

посередині

14 Слухайте, повторюйте, читайте.

Це кухня. Ось стоїть мій стіл. Тут лежить мій ніж, а **поруч** лежать ложка та виделка. Тут мій посуд: **праворуч** стоїть чайник, а **ліворуч** стоять тарілка та чашка. А ось там мій сніданок: хліб та масло, чай та сік.

Це гуртожиток. Ось тут моя кімната. **Посередині** стоїть мій стіл. Тут лежать мої підручник, ручки, зошити й словник. **Угорі** висить лампа. **Унизу** лежить килим. **Праворуч** стоїть моє ліжко. Там лежать мої подушка й ковдра. А ось стоїть моя шафа. Там лежать шапка і шарф. **Прямо** стоїть вішак. Тут висять мої речі.

Це Україна. Україна – це моя країна. Це Харків. Харків – це моє місто. А це Київ. Київ – це столиця України. Де місто Харків? – Тут місто Харків. Де місто Київ? – Там місто Київ.

15 Пишіть дієслова стоїть, сидить, висить, лежить.

Зразок: Праворуч ... чайник. → Праворуч стоїть чайник.

Поруч ... ложка та виделка. Ліворуч ... тарілка та чашка. Посередині ... мій стіл. Угорі ... лампа. Унизу ... килим. Праворуч ... моє ліжко. Там ... мої подушка й ковдра. Там ... шапка і шарф. Прямо ... вішак. Тут ... мої речі.

16 Пишіть дієслова. Тут стоїть стіл. → Тут стоять столи.

Це наша аудиторія. Тут стоїть стіл. Ось лежить підручник. Угорі висить лампа. Тут сидить студент. Ліворуч стоїть вішак. Там висить куртка. Праворуч вікно. Там висить штора.

ВІН	ВОНА	ВОНО	ВОНИ
студент клас	студенткА подругА	словО ліжкО	студент – студентИ клас – класИ
гуртожитОК будинОК	піснЯ кухнЯ	морЕ полЕ	гуртожитОК – гуртожиТКИ будинОК – будиНКИ
музеЙ трамвайЙ	аудиторІЯ станціЯ	віконЦЕ	музей – музеї, трамвай – трамваї
кіт рік сік папір	передаЧА миША плоЩА веЖА		кіт – коти, рік – роки, сік – соки папір – папЕРИ
викладаЧ товариШ плаЩ ніЖ	любоВ кроВ ріЧ ніЧ		викладач – викладачі товариш – товариші плащ – плащі ніж – ножі

оліВЕЦЬ стілЕЦЬ молодЕЦЬ день	подороЖ відповідь		олівець – олівЦІ, стілець – стільЦІ день – днІ студенткИ, подругИ піснЯ – піснІ, кухнЯ – кухнІ аудиторІЯ – аудиторІЇ, станціЯ – станціЇ передачІ, мишІ, площІ, вежі рІч – рЕчІ, ніч – нОчі подорожі відповідь – відповідІ слова, ліжка морЯ, поля віконцЯ
тато батько	квітка– квіти	!!!фото метро таксі	!!!батьки, гроші, двері, друзі, людина – люди, дитина – діти

17 Слушайте, повторюйте, читайте.

- Хто це? Це тато **чи** дядько?

- Це мій тато.

- Хто це? Це мама **чи** сестра?

- Це моя мама.

- Що це? Це зошит **чи** підручник?

- Це мій підручник.

- Що це? Це ручка **чи** олівець?

- Це моя ручка.

! Скажіть, будь ласка, хто це?

що це?

де ви?

! Скажи, будь ласка, де ти?

- Скажіть, будь ласка, хто це?

- Це Марина.

- Хто вона?

- Вона моя викладачка.

- Вона викладачка?

- Так, вона викладачка. (– Ні, вона не викладачка, вона лікарка.)

- Скажіть, будь ласка, хто це?

- Це Хамза та Хасан.

- Хто **вони**?

- Вони студенти.

- Скажіть, будь ласка, що це?
- Це гуртожиток.
- Це гуртожиток?
- Так, це гуртожиток. (– Ні, це не гуртожиток, це університет.)

- Скажіть, будь ласка, де ви?
- Ми вдома. Ми тут.
- Ви вдома?
- Так, ми вдома.

- Скажи, будь ласка, де ти?
- Я вдома. Я тут.
- Ти вдома?
- Так, я вдома.

Тренувальні вправи

1 Пишіть він-вони, вона-вони, воно-вони.

Підручник, слово, студент, річ, площа, пісня, дошка, музей, трамвай, герой, аудиторія, станція, автобус, Сонце, година, дитина, друг, подруга, вікно, стіл, сік, папір, будинок.

2 Пишіть хто це?, що це?

ХТО це?	ЩО це?
Це друг, подруга...	Це газета, годинник...

Газета, година, годинник, багато, друг, подруга, погода, сніг, гімн, сіль, осінь, батько, дядько, день, іноземець, стілець, олівець, дідусь, пальто, фільм, дім, будівля, стадіон, діти, дід, неділя, лікар, секретар, директор, лікарня, ліки, хліб, людина, люди, ліхтар, стіна, ціна, столиця, вулиця, відповідь, ведмідь, двері, клас, стіл, лампа, алфавіт, слово, село, словник, мало, хвилина, зошит, дошка, шафа, шарф, шалик, шапка, вішак, машина, школа, рушник, гроші, жінка, гуртожиток, інженер, дружина, ніж, ложка, їжа, щітка, дощ, плащ, площа, чай, чайник, чашка, чоловік, ручка, підручник, викладач.

3 Пишіть він, вона, воно, вони.

Зразок: Це викладач. ... там. Це викладач. **Він** там.

Це товариш. ... тут.

Це село. ... там, ... далеко.

Це аудиторія. ... поруч.

Це деканат. ... праворуч.

Це лампа. ... угорі.

Це фото. Тут тато й мама, брат та сестра. ... там. ... далеко.

4 Продовжить ряд іменників.

Мій тато.....

Моя мати.....

Моє місто.....

Мої друзі.....

5 Пишіть множину.

Мій брат → ... , мій товариш → ... , мій друг → ... , мій викладач → ... ,
моя сестра → ... , моя подруга → ... , моя аудиторія → ... , моє фото → ... ,
моє місто → ... , моє місце →

СЛОВНИК

аудиторія	classroom	кухня	kitchen	столиця	capital
виделка	fork	лікар	doctor	чайник	kettle
викладач	teacher	ложка	spoon	чашка	cup
вішак	hanger	місто	city	чоловік	man
вправа	exercise	місце	place	шапка	hat
гуртожиток	dormitory	музей	museum	шарф	scarf
дошка	blackboard	ніж	knife	шафа	bookcase,
дощ	rain	ніч	night	wardrobe	
дружина	wife	олівець	pencil	школяр	schoolboy
завдання	task	підручник	textbook	школярка	schoolgirl
інженер	engineer	пісня	song	яблуко	apple
їжа	food	площа	square	яйце	egg
ключ	key	ручка	pen	ялинка	fir tree
країна	country	слово	word		

УРОК 3

Літера: Г' г'; апостроф.

Питання: Скільки? Як Вас звать? Як тебе звать? Як Ваше ім'я?

Чий? Чия? Чиє? Чий?

Числівники: 0 – 10

1 Приголосні Г'г', Г г.

Слухайте, повторюйте, читайте.

г'а – г'е – г'у – г'о – г'і – г'и

аг' – ег' – уг' – ог' – іг' – иг'

2 Слухайте, повторюйте, читайте, пишiть.

г'ава, г'удзик, г'валт, г'анок, г'уля, г'рунт, г'ніт.

3 Порiвняйте слова:

[h] - багато, голова, гуляти, погода, дорога, друг, подруга, гарний

[г] - г'удзик, г'анок

4 Апостроф '.

Б			б'я [б'я], б'ю [б'ю], б'є [б'є], б'ї [б'ї]
П		'я	п'я [п'я], п'ю [п'ю], п'є [п'є], п'ї [п'ї]
В	+	'ю	в'я [в'я], в'ю [в'ю], в'є [в'є], в'ї [в'ї]
Ф		'є	ф'я [ф'я], ф'ю [ф'ю], ф'є [ф'є], ф'ї [ф'ї]
М		'ї	м'я [м'я], м'ю [м'ю], м'є [м'є], м'ї [м'ї]
Р			р'я [р'я], р'ю [р'ю], р'є [р'є], р'ї [р'ї]

Тверді звуки

Два звуки

5 Слухайте, повторюйте, читайте.

м'ясо, м'ята, сім'я, ім'я комп'ютер, дев'ять, п'ять, п'ятниця, кав'ярня,
здоров'я, м'яч, п'ю, об'єкт, запам'ятайте!

! сім'я – вона, ім'я, здоров'я – воно

сім'я – сім'ї, ім'я – імена

! Як Вас звати? = Як ваше ім'я? = Як Вас звуть?

- Як Ваше ім'я?

- Моє ім'я Хасан. А Ваше?

- Моє ім'я Саліма.

- Як Ваше прізвище?

- Моє прізвище Луріді. А як Ваше?

- Моє прізвище Аїні.

- Дуже приємно.

- Мені теж (= також)!

Теж = Також

Тарас – це ім'я. Ірина – це **теж** ім'я. Тарас та Ірина – це імена.

Іван, Петро, Микола, Семен, Степан – це чоловічі імена.

Ганна, Марія, Олена, Катруся, Наталка, Оксана – це жіночі імена.

6 Числівники – Скільки? 0 – 10.

0 – нуль
1 – один, одна, одне, одні
2 – два, дві
3 – три
4 – чотири
5 – п'ять
6 – шість
7 – сім
8 – вісім
9 – дев'ять
10 – десять

7 Слухайте, повторюйте, читайте.

Один брат, одна сестра, одне фото, одні окуляри.

Один підручник, одна ручка, одне слово, одні парфуми.

8 Чий? Чия? Чиє? Чії?

Хто це?	Чий брат?	Чия сестра?	Чиє фото?	Чії друзі?
Я	мій брат	моя сестра	моє фото	мої друзі
ТИ	твій брат	твоя сестра	твоє фото	твої друзі
ВІН	його брат	його сестра	його фото	його друзі
ВОНА	її брат	її сестра	її фото	її друзі
МИ	наш брат	наша сестра	наше фото	наші друзі
ВИ	ваш брат	ваша сестра	ваше фото	ваші друзі
ВОНИ	їхній брат	їхня сестра	їхнє фото	їхні друзі

! його, її – не змінюються

9 Слухайте, повторюйте, читайте.

Це **я**. Це мій брат, моя сестра, моє місце та мої речі.

Це **ти**. Це твій обід, твоя кава, твоє молоко та твої яблука.

Це **він**. Це його ніж, його ложка, його масло та його тарілки.

Це **вона**. Це її комп'ютер, її шафа, її ліжко, та її меблі.

Це **ми**. Це наш комп'ютер, наша машина, наше місце та наші книжки.

Це **ви**. Це ваш друг, ваша подруга, ваше місце, ваші друзі.

Це **вони**. Це їхній підручник, це їхня папка, це їхнє фото, це їхні зошити.

! Спасибі = Дякую Можна взяти? – Так, візьми, будь ласка.

Вибачте = Перепрошую – Будь ласка!

10 Слухайте, повторюйте, читайте.

- Скажіть, будь ласка, чия це книга?

- Це моя книга.

- Ваша?

- Так, моя.

- Можна взяти?

- Так, **звичайно**. Візьми, будь ласка.

- Дякую.

- Будь ласка.

- Скажіть, будь ласка, чия це сестра?

- Це наша сестра.

- Ваша?

- Так, наша.

- Хто вона? Вона студентка?

- Ні, вона лікарка, а її чоловік журналіст.

- Дякую.

- Будь ласка.

- Скажіть, будь ласка, що це?

- Це мій рюкзак.

- Твій?

- Так, мій.

- А що тут?

- Тут мій підручник, мої зошити, мій словник, мої окуляри.

- Зрозуміло.

- Скажіть, хто це?

- Це наші друзі Хамза і Хасан.

- Ваші?

- Так, наші.

- А де їхнє місце?

- Їхнє місце ось тут.

- А це їхні речі?

- Ні, це мої речі.

- Зрозуміло.

- Перепрошую, це ваш словник?

- Так, мій.

- Можна взяти?

- Так, звичайно, візьми.

- Дякую.

11 Пишіть вправу.

Зразок: Це він. Це _____ підручник. Це _____ зошит.

Це він. Це його підручник. Це його зошит.

1 Це я. Це _____ подруга Марина. Це _____ друзі: Наталя та Катруся.

2 Це вона. Це _____ сумка, _____ окуляри та _____ плащ.

3 Це ми. Це _____ будинок. Це _____ кімната. Це _____ ліжко, а це _____ столи.

4 Це ти. Це _____ аудиторія? Це _____ викладач? Це _____ друзі? Це _____ фото?

5 Це вони. Це _____ комп'ютер, це _____ папка, це _____ речі?

12 Пишіть вправу.

Зразок: Університет – Чий це університет?

Вулиця, аудиторія, стіл, місце, підручник, окуляри, зошит, фото, рюкзак, ручка, папери, телефон, годинник, викладач, тато, мама, друзі, кімната, вікно, словник, ліжко, стілець.

Текст

Мене звать Богдан. Я студент. Харків – це моє місто. Ось тут мій університет, а там мій факультет. Ось тут наша аудиторія номер два. Там мій стіл та мої речі: підручники, зошити, ручки, олівці, телефон. А це мій друг. Він теж тут. Його звать Антон. Ось тут його стіл. Там його речі: рюкзак, папери, словник та зошити. А це наш викладач Іван Петрович. Ось його стіл. Там його речі: крейда, журнал, ручка, окуляри та годинник.

Моя кімната

Ось наша вулиця Молочна. Тут наш гуртожиток. А це моя кімната. Прямо моє вікно. Поруч моя шафа. Там мої речі. Ліворуч – одяг, а праворуч – кросівки. Це мій стіл. Тут мої речі. Це моє ліжко, а це мій стілець. Поруч кімната номер один. Там зараз мої друзі Мохаммед і Ахмед. Там їхня шафа, їхні столи, їхні речі.

Тренувальні вправи

1 Пишіть він-вони, вона-вони, воно-вони.

Це **я**. Це мій університет, ... кімната, ... фото, ... друзі.

Це **ти**. Це твій телефон, ... книжка, ... місце, ... речі.

Це **він**. Це його друг, ... сестра, ... пальто, ... окуляри.

Це **вона**. Це її підручник, ... подруга, ... кава, ... олівці.

Це **ми**. Це наш факультет, ... група, ... місто, ... продукти.

Це **ви**. Це ваш поверх, ... аудиторія, ... свято, ... викладачі.

Це **вони**. Це їхній брат, ... країна, ... село, ... папери.

2 Пишіть потрібні слова.

а) мій, моя, моє, мої

Це ... сім'я. Це ... клас. Це ... друг. Це ... книжка. Це ... місце. Це ... папери.

Це ... кімната.

б) твій, твоя, твоє, твої

Це ... гуртожиток. Це ... сім'я. Це ... тато. Це ... мати. Це ... вікно. Це ... друзі. Це ... вулиця.

в) наш, наша, наше, наші

Це ... деканат. Це ... група. Це ... викладач. Це ... імена. Це ... станція. Це ... студенти. Це ... аудиторія.

г) ваш, ваша, ваше, ваші

Це ... перерва. Це ... викладачі. Це ... сумка. Це ... гроші. Це ... зошити. Це ... словник. Це ... місце.

д) їхній, їхня, їхнє, їхні

Це ... країна. Це ... місто. Це ... річка. Це ... двері. Це ... клас. Це ... зупинка. Це ... будинок.

3 Пишіть синоніми чи антоніми:

сім'я = праворуч ≠

спасибі = позаду ≠

теж = угорі ≠

мама = бабуся ≠

і = так ≠

4 Поєднайте слова у пари.

дідусь мама

син дочка

подруга сестра

тато друг

дружина чоловік

жінка бабуся

брат чоловік

5 Дайте відповіді на питання. Answer the questions.

- Хто це?
- Автобус там?
- Хто вдома?
- Це аптека?
- Де деканат?
- Це секретар чи викладач?
- Хто він?
- Це твій підручник?
- Надя студентка?
- Хто Ви?
- Зараз урок?
- Чия це сумка?
- Як Вас звати?

6 Розподіліть слова за родами. Divide words into genders.

Батько, кімната, будинок, група, місце, **відповідь**, вікно, авто, місто, сонце, кафе, **іноземець**, пісня, **собака**, кава, мова, вода, сумка, студентка, викладач, **дідусь**, слово, ручка, стіл, **день**, гуртожиток, жінка, **рІЧ**, брат, рюкзак, факультет, дошка, ліжко, шафа, зошит, книжка, журнал, **мати**, **олівець**, шарф, фото, станція, вулиця, телефон, аудиторія, родина, лампа, метро, свято, **стілець**, сестра.

Він / -Ø, -й, -ець!	Вона / -а, -я, -іч! відповідь	Воно/ -о/-е-
будинок...	група...	вікно...

7 Пишіть множину: урок – уроки, група – групи, місто – міста. Write plural.

студент –	день –	дерево –	сім'я –
стілець –	річ –	квітка –	ім'я –
вікно –	сумка –	брат –	місце –
музей –	стіл –	море –	олівець –
подруга –	аудиторія –	друг –	місто –
слово –	підручник –	книжка –	вулиця –

Він / -Ø +и -й → -ї	Вона / -а → -и -я → -і -ія → -ії -'я → -ї	Воно/ -о → -а -е → -я
студентИ... музеї	подругИ... піснІ аудиторІї	слова... морЯ

! Зверніть увагу ЕЦЬ →ЦІ

стілЕЦЬ – стільЦІ

олівЕЦЬ – олівЦІ

молодЕЦЬ - молодЦІ

річ → речі, сік → соки, квітка → квіти, день → дні

ім'я → імена, сім'я → сім'ї

8 Пишіть слова мене, тебе, Вас, його, її, їх. Write the words мене, тебе,

Вас, його, її, їх.

Хто Ви? Як звати?

Вона викладач. звати Тетяна.

Вони студентки. звати Надя і Хасна.

Я студентка. звати Надя.

Він студент. звати Хамза.

Хто **ти**? Як звати?

Вони студенти. звати Наджіб і Юссеф.

9 Перепишіть текст. Пишіть слова мій, моя, моє, мої. Copy the text. Write the words мій, моя, моє, мої.

Я студент. Це університет. Ось аудиторія. Тут сидить група. Це місце. Це стіл. Тут лежать речі: сумка, зошит, ручка, підручник і телефон. Поряд (= поруч) сидить викладач. А це друзі. Вони теж студенти. Їх звати Юссеф і Хасан.

Тут висить мапа. Ось країна. Тут місто. Там будинок, мама, тато, брати і сестри.

Це гуртожиток. Ось кімната. Тут стоять вішак, стіл, стілець, ліжко, шафа. Ось стоїть стіл. Там сік, кава, яблука (яблуко – яблука), піца.

10 Пишіть слова мій, моя, моє, мої; твій, твоя, твоє, твої; наш, наша, наше, наші; ваш, ваша, ваше, ваші; їхній, їхня, їхнє, їхні. Write the words мій, моя, моє, мої; твій, твоя, твоє, твої; наш, наша, наше, наші; ваш, ваша, ваше, ваші; їхній, їхня, їхнє, їхні.

Я	Ти	Ми	Ви	Вони
мій клас	... пальто	... викладач	... книжка	... відповідь
... кава	... сестра	... станція	... квіти	... батько
... таксі	... тато	... подруги	... ліжко	... село
... батьки	... слова	... пальто	... олівець	... гроші

11 Дайте відповіді за зразком. Answer the questions. Use a model. – Це кафе? (ресторан) → Ні, це **не** кафе, **а** їдальня.

- Це брат? (друг)
- Це викладач? (секретар).....
- Це аптека? (магазин).....
- Це підручник? (книжка).....
- Це кава? (чай).....
- Це сестра? (подруга).....

СЛОВНИК

г'ава	crow	комп'ютер	computer	подруга	girlfriend
г'удзик	button	крейда	chalk	п'ятниця	Friday
дорога	road	меблі	furniture	п'ять	five
друг	friend	м'ясо	meat	сім'я	family
дякую	thanks	м'яч	ball	словник	dictionary
звичайно	of course	окуляри	glasses	спасибі	thanks
ім'я	name	об'єкт	object	товариш	comrade

УРОК 4

М'які звуки: [н], [т], [ч], [с].

Подвійні приголосні –ння, -ття, -ччя, -сся, -лля.

Дієслова. Теперішній час. І дієвідміна. Прислівники часу та способу дії.

Питання: а) Коли? Як? Чому? б) до суб'єкта.

Числівники: 11 – 20.

1 Слухайте, повторюйте, читайте.

Питання, речення, закінчення, завдання. повідомлення, життя, заняття, взуття, обличчя, волосся, весілля.

! --Я – воно, вони

2 Пишіть речення. Життя → моє життя; наші життя

Заняття → моє заняття; мої заняття

Фраза, урок, заняття, кухня, кав'ярня, здоров'я, слово, відповідь, питання, ім'я, сім'я, собака, кіт, країна, таксі.

3 Питання КОЛИ?

Коли? сьогодні – зараз – тепер

Слухайте, повторюйте, читайте, пишіть.

Читати. Інфінітив (I) Чита-ТИ

Хто?		Хто?	
я	чита – ю	ми	чита – ємо
ти	чита – єш	ви	чита – єте
він, вона	чита – є	вони	чита – ють
	Читай!		Читайте!

Зараз урок. Студент читає. Студентка читає. Студенти читають. Я читаю текст. Ти читаєш фрази. Він читає речення. Ми читаємо діалог. Вони читають слова. Ви читаєте синоніми та антоніми. Вона читає повідомлення.

- Ти зараз читаєш?
- **Так**, я зараз читаю. А ти?
- **Так**, я теж читаю.
- Він зараз читає?
- **Так**, він читає.
- Вона зараз читає?
- **Так**, вона читає.
- Ви читаєте?
- **Так**, я читаю.
- Ви читаєте?
- **Так**, ми читаємо.

- Ти зараз читаєш?
- **Ні**, я зараз **не** читаю. А ти?
- **Ні**, я теж **не** читаю.
- Він зараз читає?
- **Ні**, він **не** читає.
- Вона зараз читає?
- **Ні**, вона **не** читає.
- Ви читаєте?
- **Ні**, я **не** читаю.
- Ви читаєте?
- **Ні**, ми **не** читаємо.

а) Студент читає текст.

S – суб'єкт – студент;

P – предикат – читає;

O – об'єкт – текст.

S – **ХТО** читає текст? – Студент.

O – **ЩО** читає студент? – Текст.

б) Студенти читають речення.

S – **суб'єкт** – студенти;

P – **предикат** – читають;

O – **об'єкт** – речення.

S – **ХТО** читає речення? – Студенти.

O – **ЩО** читають студенти? – Речення.

Я читаЮ Ти читаЄШ Він читаЄ Вона читаЄ Ми читаЄМО Ви читаЄТЕ Вони читаЮТЬ	S P Хто читаЄ?
! будь-яка відповідь	! питання до суб'єкта

ІК-2	Що ви читаєте? ↑-- ↓--
------	---------------------------

ЩО	Що (S) це?	Що (O) ви читаєте?	
він	Це діалог.	Я читаю діалог.	
воно	Це слово.	Я читаю слово.	
	Це питання.	Я читаю питання.	
вони	Це діалоги, слова, фрази, таблиці.	Я читаю діалоги, слова, фрази, таблиці.	
вона	Це фразА.	Я читаю фразУ.	вона – об'єкт -А→У; -Я→Ю
	Це таблицЯ.	Я читаю таблицЮ.	

4 Пишіть закінчення.

1 Зохра чита... текст. 2 Сукайна чита... діалог. 3 Я чита... слова. 4 Вони чита... речення. 5 Що ви чита... ? 6 Ми чита... книжки.

5 Пишіть займенники: я, ти, він, вона, ми, ви, вони.

1 ... читаЮ добре. 2 ... читаЄМО правильно. 3 ... читаЄТЕ діалог? – Так, ... читаЄМО діалог. 4 Ти читаЄШ текст? – Ні, ... читаЮ слова. 5 ... читаЮТЬ словник? – Так, ... читаЮТЬ словник. 6 ... читаЄ урок, а ... читаЄ текст.

6 Пишіть закінчення. книгаА – книгУ, газетА – газетУ, таблицЯ – таблицЮ. Тільки вона А-У Я-Ю, він, воно, вони – не змінюються!!!

- 1 Це **книга**. Хамза читає книг... (а, у).
- 2 Це **газета**. Дідусь читає газет... (а, у).
- 3 Це **таблиця**. Юссеф читає таблиц... (а, ю).
- 4 Це **речення**. Студенти читають реченн... (я, ю). ! речення – воно.
- 5 Це **слова**. Студенти читають слов... (а, у). ! слова – вони.

Слухати. Інфінітив (I) Слуха-ТИ

Хто?		Хто?	
я	слуха – ю	ми	слуха – ємо
ти	слуха – єш	ви	слуха – єте
він, вона	слуха – є	вони	слуха – ють
	Слухай!		Слухайте!

7 Слухайте, повторюйте, читайте.

Я слухаю музику. Брат слухає новини. Ми слухаємо текст. Друзі слухають радіо. Студентка слухає діалог. Студенти слухають урок. Ти слухаєш дієслова. Ніхто не слухає запитання.

Дайте відповіді на питання.

а) Що ти слухаєш? **Що** брат слухає? **Що** ви слухаєте? **Що** друзі слухають? **Що** студентка слухає? **Що** студенти слухають? **Що** я слухаю?

б) Хто слухає музику? **Хто** слухає новини? **Хто** слухає текст? **Хто** слухає радіо? **Хто** слухає діалог? **Хто** слухає урок? **Хто** слухає дієслова? **Хто** не слухає запитання?

8 Слухайте, повторюйте, читайте.

Хто?	Розуміти (І)	Писати (с/ш) (І)
я	розумі – ю	пиш – у
ти	розумі – єш	пиш – еш
він, вона	розумі – є	пиш – е
ми	розумі – ємо	пиш – емо
ви	розумі – єте	пиш – ете
вони	розумі – ють	пиш – уть
	-- --	Пиши! Пишіть!

1 Ви розумієте граматику? – Так, ми розуміємо граматику. 2 Ти розумієш діалог? – Так, я розумію діалог. 3 Хамза розуміє слова? – Так, Хамза розуміє слова. 4 Надя розуміє фразу? – Так, Надя розуміє фразу. 5 Вони розуміють завдання? – Ні, вони не розуміють завдання.

9 Пишіть закінчення.

1 Я пиш... дієслово. 2 Він пиш... вправу. 3 Ми пиш... фрази. 4 Вони пиш... таблицю. 5 Ти пиш... закінчення. 6 Вона пиш... слова. 7 Ви пиш... букви?
8 Студенти! Пиш... дату!

10 Слушайте, повторюйте, читайте.

Хто?	Знати
я	зна – ю
ти	зна – єш
він, вона	зна – є
ми	зна – ємо
ви	зна – єте
вони	зна – ють
	-- --

- Ви знаєте, хто це?

- Так, я знаю, хто це. – Так, знаю. – Так.

- Ні, я не знаю, хто це. – Ні, не знаю. – Ні.

- Студенти, ви знаєте, де аптека? – Так, ми знаємо, де аптека. – Так. (– Ні.)

- Студенти, ви знаєте, де деканат? – Так, ми знаємо, де деканат. – Так. (– Ні.)

- Студенти, ви знаєте, де наша аудиторія? – Так, ми знаємо, де наша аудиторія. – Так. (– Ні.)

11 Пишіть закінчення.

- Що ти чита ...?

- Я чита... текст.

- А що він чита... ?

- Я не зна..., що він чита... .

12 Слухайте, повторюйте, читайте.

Хто?	Думати (I)	Розмовляти (I)
я	дума – ю	розмовля – ю
ти	дума – єш	розмовля – єш
він, вона	дума – є	розмовля – є
ми	дума – ємо	розмовля – ємо
ви	дума – єте	розмовля – єте
вони	дума – ють	розмовля – ють
	Думай! Думайте!	Розмовляй! Розмовляйте!

13 Питання ЯК?

голосно ≠ тихо
швидко ≠ повільно
добре ≠ погано
правильно ≠ неправильно
уважно ≠ неуважно
українською
арабською + форма 5
англійською

Як він розмовляє? – добре ≠ погано;
швидко ≠ повільно;
голосно ≠ тихо.

Як вона слухає? – уважно ≠ неуважно.

Як ви пишете? – правильно ≠ неправильно.

14 Пишіть негативні відповіді.

1 Він слухає уважно? – Ні,

2 Вони пишуть добре? – Ні,

3 Він розмовляє повільно? – Ні.....

4 Вона читає текст тихо? – Ні,

розмовляти (як?) + ф.5 українською;
російською;
англійською;

німецькою;
арабською;
французькою;
італійською;
турецькою.

Наша викладачка Марина розмовляє українською. Вона розмовляє українською швидко та голосно. Ми знаємо, що вона добре розмовляє англійською і **трохи** розмовляє німецькою.

15 Слухайте, повторюйте, читайте.

- Ти розмовляєш арабською?

- Вибач, **але** я не розмовляю арабською.

- Ти добре розмовляєш українською?

- Ні, я **ще** погано розмовляю українською.

- Вибачте, ви розмовляєте українською?

-Так, трохи.

- Ви **іноземець**?

- Так. Я добре читаю українською мовою, але розмовляю **ще** погано. Моя дружина добре розмовляє українською. Вона перекладачка.

- А ви добре розмовляєте українською?

- Так.

- Вибачте, скажіть, будь ласка, хто розмовляє англійською?

- Ахмед.

- Ахмед , як англійською слово «друг»?

- Friend.

- Дякую.

- Алі, ти розмовляєш арабською?

- Так, **звичайно**.

- А як ти розмовляєш арабською?

- Я розмовляю арабською швидко.

- А ти розмовляєш українською?

- Так, я трохи розмовляю українською.

- Як ти розмовляєш українською?

- Я розмовляю українською повільно.

- **Чому** ти розмовляєш українською повільно?

- **Тому що** я знаю українську мову погано.

Чому? – тому що

Ахмед пише неправильно, **тому що** неуважно слухає.

- Як пише Ахмед?

- Ахмед пише неправильно.

- Чому він пише неправильно?

- Він пише неправильно, **тому що** слухає неуважно.

! Він уважно слухає, **що** читає викладач.

Він уважно слухає, **як** читає викладач.

16 Слушайте, повторюйте, читайте. Іменники. Рід.

ВІН	ВОНА	ВОНО
1 брат студент звук пригол. автобус	1 мама кімната А дошка	1 вікно місто село О ліжко
2 трамвай музей Й	2 кухня пісня Я гривня	2 море місце Е Сонце
3 олівець гаманець Ь день	3 аудиторія ІЯ	3 питання завдання (нн)Я речення життя
4 тато батько дядько Петро О Юрко	4 відповідь Ь осінь подорож	взуття (тт)Я обличчя (чч)Я волосся (сс)Я весілля (лл)Я
	5 любов пригол. кров подорож	подвійний приголосний +Я
	6 ніч ІЧ річ	4 ім'я 'Я здоров'я
	7 сім'я 'Я кав'ярня	
! собака	! мати, пані	! щастя, таксі

17 Слухайте, повторюйте, читайте. Іменники. Число.

ВІН	ВОНИ
1 студент	1 студенти
автобус	автобуси
брат	брати + И
чоловік	чоловіки
2 музей	2 музеї Й→Ї
3 олівець	3 олівці і (-е) Ь→І
гаманець	гаманці
іноземець	іноземці
день	дні
4 ніж	4 ножі
товариш	товариші
плац	плаці (ж, ч, ш, щ,) + І
ключ	ключі
лікар	лікарі АР+і (під наголосом)
школяр	школярі ЯР+і
але: касир	касири
! батько	! батьки О - И

ВОНА	ВОНИ
1 студентка	1 студентки
сестра	сестри
фраза	фрази А→И
вправа	вправи
2 кухня	2 кухні
пісня	пісні Я→І
гривня	гривні
3 аудиторія	3 аудиторії
історія	історії (І)Я→ІІ
сім'я	сім'я (')Я→ІІ
4 відповідь	4 відповіді Ь→І
5 ніч	5 ночі
туча	тучі
площа	площі
вежа	вежі (ж, ч, ш, щ) (-А)+І

ВОНО	ВОНИ
1 вікно	1 вікна
село	села
місто	міста О→А
ліжко	ліжка
2 море	2 моря
місце	місця Е→Я
3 речення	3 речення
питання	питання -----
життя	життя
обличчя	обличчя
весілля	весілля

! Людина – люди, дитина – діти, друг – друзі, квітка – квіти, око – очі, ім'я – імена;

! **Не змінюються:** кафе, шосе, піаніно, таксі, кіно, радіо, фото.

! **Тільки однина:** молоко, сіль, хліб, цукор, м'ясо, залізо, золото, картопля, музика, робота, щастя, здоров'я;

! **Тільки множина:** меблі, двері, окуляри, гроші, канікули, вихідні, брюки, джинси, ліки, штори, жалюзі, ножиці,

18 Числівники. Скільки? 11 – 20.

Слухайте, повторюйте, читайте.

11 – одинадцять
12 – дванадцять
13 – тринадцять
14 – чотирнадцять
15 – п'ятнадцять
16 – шістнадцять
17 – сімнадцять
18 – вісімнадцять
19 – дев'ятнадцять
20 – двадцять

Тренувальні вправи

1 Читайте текст. Пишіть відповіді.

Це наша аудиторія. Зараз урок. Тут сидять студенти. Тут їхні столи, їхні підручники, їхні зошити та їхні ручки. Викладач читає текст. Він читає текст голосно. Студенти слухають текст. Вони слухають текст уважно. Студенти розуміють текст. Вони розуміють текст добре.

- Чия це аудиторія?.....
- Зараз урок?.....
- Хто тут сидить?.....
- Чиї тут столи?.....
- Чиї тут підручники, зошити та ручки?.....
- Хто читає текст?.....
- Як викладач читає текст?.....
- Хто слухає текст?.....
- Як студенти слухають текст?.....

- Хто розуміє текст?.....
- Як студенти розуміють текст?.....

2 Пишіть закінчення дієслів:

- а)** - Що ти чита... ?
- Я чита... діалог.
- А що він чита... ?
- Я не зна..., що він чита... .

- б)** - Що ти слуха ...?
- Я слух... музику.
- А що він слуха... ?
- Я не зна..., що він слух... .

- в)** - Що ти пиш ... ?
- Я пиш... вправу.
- А що він пиш... ?
- Я не зна..., що він пиш... .

3 Пишіть слова: уважно, добре, погано, голосно, тихо, швидко, повільно.

Зараз урок. Студенти сидять і ... слухають, що читає викладач. Викладач читає текст ... і Студент Анвар ... розуміє текст, тому що він не знає слова. Студентка Надя ... розуміє текст, тому що ... знає слова.

4 Пишіть множину та однину.

Однина – множина	Множина – однина
стіл –	літери –
урок –	олівці –
дорога –	студенти –
звук –	підручники –
вікно –	аудиторії –
країна –	пісні –
лікар –	будинки –
школяр –	викладачі –
музей –	секретарі –
м'яч –	соки –
аудиторія –	речі –
сумка –	ночі –
вулиця –	моря –
сім'я –	слова –
друг –	місця –
ключ –	парки –
гуртожиток –	сім'ї –
товариш –	імена –
площа –	площі –
кіно –	трамваї –
пісня –	гроші –
людина –	квіти –
здоров'я –	сестри –
директор –	ліжка –
стілець –	діти –
ім'я –	люди –

5 Пишіть відповіді.

а) 1 Що ви читаєте? (газета). 2 Що ти слухаєш? (музика). 3 Що слухає Хасан? (пісня). 4 Що пишуть студенти? (вправа). 5 Що розуміє Лейла? (граматика). 6 Що знає викладач? (українська мова).

б) 1 Що читає викладач? (текст). 2 Що слухає Мохаммед? (діалог). 3 Що ти розумієш? (дієслова). 4 Що пишуть студенти? (завдання). 5 Що знають Хамза і Ахмед? (слова). 6 Що ви слухаєте? (диктанти, тексти, діалоги).

СЛОВНИК

вулиця	street	знати	to know	прізвище	surname
взуття	shoes	кав'ярня	cafe	прямо	direct
газета	newspaper	людина	human	речення	sentence
голосно	loudly	м'який	soft	розуміти –	
дитина	child	неправильно	wrong	to understand	
дієслово	verb	оголошення –		рюкзак	backpack
добре	well	advertisement		свято	holiday
думати	to think	око	eye	слухати	to listen to
життя	life	питання	question	таблиця	table
закінчення	ending	повільно	slow	тихо	quietly
заняття	classes	повідомлення –		уважно	attentively
запам'ятайте	remember	message		читати	to read
		позаду	behind	швидко	fast
		погано	bad		

УРОК 5

Звуки: [дж], [дз] .

Прикметник. Рід та число прикметників.

Питання: Який? Яка? Яке? Які?

Дієслова. Теперішній час. I та II дієвідміни.

Числівники: 20 – 1000

1 Слухайте, повторюйте, читайте.

[дж]: джем, джемпер, джинси, джаз, Джон, Джулія.

[дз]: дзеркало, дзвінок.

2 Слухайте, повторюйте, читайте.

- **Який** це підручник? – Це новий підручник.

- **Яка** це книга? – Це нова книга.

- **Яке** це слово? – Це нове слово.

- **Які** це підручники, книги, слова? – Це нові підручники, книги, слова.

3 Слухайте, повторюйте, читайте, пишіть.

Він	Який олівець?	червон ий олівець нов ий олівець син ий олівець	- ий /- ій
Вона	Яка шапка?	червон а шапка нов а шапка син я шапка	- а / - я

Воно	ЯкЕ море?	червон Е море велик Е море син Є море	- е / - є
Вони	ЯкІ олівці, шапки, моря?	червон І олівці, шапки нов І олівці, шапки велик І моря син І олівці, шапки	- і

Тверда група			
однина			множина
він ЯкИЙ?	вона ЯкА?	воно ЯкЕ?	вони ЯкІ?
-ий	-а	-е	-і
новий телефон чудовий день	нова книжка чудова погода	нове слово чудове здоров'я	нові друзі чудові дні
! М'яка група – ! Вчити прикметники			
-ій	-я	-є	-і
синій колір давній друг	синя ручка давня подруга	сине море давнє місто	сині очі давні міста

Київ	-СЬК-	київський
Харків		харківський
університет		університетський
місто		міський

4 Слухайте, повторюйте, читайте, пишiть.

Який? Яка? Яке? Які?

а) 1 Цікавий, іноземний, гарний, добрий, чудовий, поганий, минулий, великий, маленький, малий, складний.

2 Синій, присутній, відсутній, майбутній, теперішній, домашній, дружній, давній, художній, попередній, останній, сьогоднішній, вчорашній.

3 Український, арабський, англійський, університетський, харківський, міський.

б) 1 Цікава, іноземна, гарна, добра, чудова, погана, велика, маленька, мала, складна.

2 Синя, присутня, відсутня, майбутня, домашня, дружня, давня, художня, попередня, остання, сьогоднішня, вчорашня.

3 Українська, арабська, англійська, університетська, харківська, міська.

в) 1 Цікаве, іноземне, гарне, добре, чудове, погане, велике, маленьке, мале, складне.

2 Синє, присутнє, відсутнє, майбутнє, домашнє, дружнє, давнє, художнє, попереднє, останнє, сьогоднішнє, вчорашнє.

3. Українське, арабське, англійське, університетське, харківське, міське.

г) 1 Цікаві, іноземні, гарні, добрі, чудові, погані, великі, маленькі, малі, складні.

2 Сині, присутні, відсутні, майбутні, домашні, дружні, давні, художні, попередні, останні, сьогоднішні, вчорашні.

3 Українські, арабські, англійські, університетські, харківські, міські.

5 Пишіть закінчення.

Цікавий (фільм, книжка, оповідання, журнали). Старий (вулиця, місто, стіл, речі). Великий (університет, вікно, будинки, кімната). Іноземний (студенти,

слово, студент, студентка). Вчорашній (урок, число, погода, новини).
Український (міста, викладач, мова, село).

6 Слухайте, повторюйте, читайте.

- Який це університет?	- Це новий університет. - Це старий університет.
- Яка це вода?	- Це гаряча вода. - Це холодна вода.
- Яке це місто?	- Це велике місто. - Це мале місто.
- Які це фільми?	- Це гарні фільми. - Це погані фільми.

7 Антоніми. Слухайте, повторюйте, читайте, пишіть.

новий, свіжий	старий
великий	малий, маленький
добрий, чудовий	поганий
товстий	тонкий
широкий	вужький
довгий	короткий
високий	низький, невисокий
вродливий	невродливий
м'який	твердий
складний, важкий	легкий
добрий	злий
чистий	брудний
гарячий	холодний

світлий	темний
рідний	чужий
старший	молодший
веселий	сумний, невеселий

- а) чоловік (який?)** гарний \neq поганий;
молодий \neq немолодий (старий);
високий \neq невисокий (низький);
вродливий \neq невродливий;
працелюбний \neq лінивий;
добрий \neq злий;
- б) колір (який?)** білий \neq чорний;
червоний, зелений, жовтий, синій, сірий;
коричневий, блакитний, помаранчевий;
світлий \neq темний;
світло-зелений;
темно-рожевий;
сіро-блакитний;
- г) час (який?)** минулий – теперішній – майбутній;
- д) вулиця (яка?)** широка \neq вузька;
довга \neq коротка;
- е) мова (яка?)** важка = складна \neq легка;
рідна \neq чужа;
українська;
російська;

англійська;
французька;
німецька;
турецька;

є) вода (яка?) холодна ≠ тепла ≠ гаряча;
кава (яка?) міцна;

ж) кімната (яка?) чиста ≠ брудна;
зручна ≠ незручна;
світла ≠ темна.

8 Пишіть вправу.

Зразок: а) – Це нова книжка?
– Так, нова. (Так, це нова книжка).
б) – Це новий підручник?
– Так, новий. (Так, це новий підручник).
в) – Це велике місто?
– Так, велике. (Так, це велике місто).
г) – Це довгі вулиці?
– Так, довгі. (Так, це довгі вулиці).

а) 1 Це тепла куртка? 2 Це велика аудиторія? 3 Це синя сумка? 4 Це цікава книжка? 5 Це велика країна?

б) 1 Це іноземний студент? 2 Це старий стіл? 3 Це великий будинок? 4 Це відомий спортсмен? 5 Це останній урок?

- в) 1 Це домашнє завдання? 2 Це сьогоднішнє число? 3 Це українське слово?
4 Це гаряче молоко? 5 Це свіже м'ясо?
- г) 1 Це арабські студенти? 2 Це гарні тексти? 3 Це маленькі літери? 4 Це погані продукти?

9 Пишіть прикметники.

Зразок: – Який це університет?
– Це великий університет?

- 1 Який це діалог? 2 Яка це країна? 3 Яке це завдання? 4 Яка це зупинка?
5 Який це парк? 6 Яке це число? 7 Який це брат? 8 Яке це місто? 9 Яке це море? 10 Яка це мова?

10 Пишіть антоніми.

Зразок: – Це велика площа?
– Ні, це маленька площа.

- 1 Це темний клас? 2 Це велике море? 3 Це новий телефон? 4 Це товстий зошит?
5 Це вузька вулиця? 6 Це вродлива дівчина? 7 Це складне завдання?
8 Це минулий час? 9 Це твердий сир? 10 Це довгий коридор?

Слова: темний ≠ світлий, великий ≠ маленький, новий ≠ старий, тонкий ≠ товстий, широкий ≠ вузький, вродливий ≠ невродливий, великий ≠ малий, легкий ≠ складний, минулий ≠ майбутній, м'який ≠ твердий, довгий ≠ короткий.

11 Пишіть словосполучення з прикметниками.

Зразок: рідний – брат, мова, місто, люди → рідний брат, рідна мова, рідне місто, рідні люди.

український – мова, село, університет, міста;
медичний – факультет, допомога, університети, обладнання;
дорогий – телефон, машина, взуття, люди;
холодний – пальто, чай, погода, місяці;
університетський – їдальня, гуртожиток, кафе, аудиторії;
низький – швидкість, чоловік, дерево, будинки;
короткий – проспекти, речення, вулиця, день;
чудовий – характер, ранок, країна, діти.

Текст

Ось великий будинок. Це наш університет. Ось тут наш корпус номер три. Тут наш підготовчий факультет. Наша аудиторія номер 13. Це велика, світла та зручна кімната

Хто?	ПрацЮВАти (-ва) (І)	Відпочивати (І)
я	працю – ю	відпочива – ю
ти	працю – єш	відпочива – єш
він, вона	працю – є	відпочива – є
ми	працю – ємо	відпочива – ємо
ви	працю – єте	відпочива – єте
вони	працю – ють	відпочива – ють
	Працюй! Працюйте!	Відпочивай! Відпочивайте!

12 Слухайте, повторюйте, читайте.

а) Мене звать Хасан. Я іноземний студент. Ось наша чудова аудиторія. Тут ми працюємо. Зараз урок. Я читаю новий текст, а мій друг Валід слухає. А ось наше університетське кафе. Тут ми завжди відпочиваємо.

б) Мій тато працює. Він лікар. Мій старший брат теж працює. Він фармацевт. А моя мама не працює. Вона домогосподарка. Я теж не працюю, я навчаюсь, я – студент. Моя молодша сестра також не працює, вона навчається, вона – школярка. Я та моя сестра **навчаємося** добре. У вихідні ми разом відпочиваємо. Ми **дивимося** нові фільми, слухаємо свіжі новини, читаємо цікаві книжки або журнали.

! Навчатися + ДЕ? + ЯК? + КОЛИ?

! Дивитися + ЩО? + КОЛИ?

Студенти навчаються тут і добре.

Ми дивимось фільми, новини, телевізор.

Хто?	Навчатися (I)	Дивитися (II) – в/вл
я	навча – ю - ся	див – лю – ся
ти	навча – єш - ся	див – иш - ся
він, вона	навча – єть - ся	див – ить - ся
ми	навча – ємо - ся	див – имо - ся
ви	навча – єте - ся	див – ите - ся
вони	навча – ють - ся	див – лять - ся
	Навчайся! Навчайтеся!	Дивись! Дивіться!

Хто?	ПояснюВАти (-ва) (I)	ЗапитУВАти (-ва) (I)
я	поясню – ю	запиту – ю
ти	поясню – єш	запиту – єш
він, вона	поясню – є	запиту – є
ми	поясню – ємо	запиту – ємо
ви	поясню – єте	запиту – єте
вони	поясню – ють	запиту – ють
	Пояснюй! Пояснюйте!	Запитуй! Запитуйте!

- УВА —ВА

- ЮВА —ВА

13 Слушайте, повторюйте, читайте.

Зараз урок. Студент Алі читає новий текст. Він читає і не розуміє новий текст. Викладач Марина **пояснює** текст, вона пояснює нові слова. Студенти уважно слухають. Потім викладач **запитує**, а студенти **відповідають**. Вони розуміють текст добре.

- **Чому** студенти відповідають?

- **Тому що** вони добре розуміють текст.

14 Слушайте, повторюйте, читайте.

Хто?	Відповідати (I)	Говорити (II)
я	віповіда — ю	говор — ю
ти	відповіда — єш	говор — иш
він, вона	відповіда — є	говор — ить
ми	відповіда — ємо	говор — имо
ви	відповіда — єте	говор — ите
вони	відповіда — ють	говор — ять
	Відповідай! Відповідайте!	Говори! Говоріть!

**! Пояснювати → запитувати → відповідати → говорити = розмовляти
→ розповідати**

! Але розмовляти, розповідати + Як?

говорити + Як? Що?

Розмовляти + як?	Говорити + як? + що?
<ul style="list-style-type: none"> - Як студенти розмовляють? - Студенти розмовляють голосно/тихо, швидко/повільно, правильно/неправильно та українською, арабською, англійською. 	<ul style="list-style-type: none"> - Як студенти говорять? - Студенти говорять голосно/тихо, швидко/повільно, правильно/неправильно, українською, арабською, англійською. - Що студенти говорять? - Студенти говорять фрази, слова, речення, питання, відповіді... - Що студенти розповідають? - Студенти говорять тексти.

15 Слушайте, повторюйте, читайте.

- Студенти! Зараз урок. Працюйте, будь ласка!
- Ахмед! Ось текст. Читай, будь ласка!
- Надя! Ахмед читає, а ти не слухаєш. Слухай, будь ласка!
- Хасан! Де домашнє завдання? Відповідай, будь ласка!

- Слушайте! Що це?
- Це дзвінок!
- Добре, зараз перерва. Студенти, відпочивайте, будь ласка!

Тренувальні вправи

1 Читайте текст. Пишіть відповіді.

- Привіт! А що ви зараз робите?
- Ми відпочиваємо. У нас зараз перерва. А ви?
- А ми вже працюємо. Наша перерва скінчилася.

Наш гуртожиток

Я іноземний студент. Мене звать Хамза. Це наш гуртожиток. Я тут живу. Ось другий поверх. Тут знаходиться моя кімната. Праворуч – велике вікно. Прямо висить мапа, там – моя країна Марокко. Поруч висить українська абетка. А ось стоїть новий стіл. Там лежать мої книжки, зошити, ручки, олівці, словники. Поряд стоїть зручний стілець. Тут я сиджу і ввечері готую домашнє завдання. Я пишу літери, слова, фрази, вправи, читаю нові діалоги та нові тексти, вчу нові дієслова. Коли викладач запитує, я добре відповідаю. Я добре розумію питання. Мої друзі теж ВСЕ розуміють добре. Ми відповідаємо правильно та голосно. Ми іноді пишемо диктанти. Ми пишемо диктанти українською. Викладач читає диктант повільно і голосно, а ми пишемо уважно.

I Відповідайте на питання за текстом.

- 1 Це гуртожиток?
- 2 Ось другий поверх. Що тут знаходиться?
- 3 Хто там живе?
- 4 Де вікно?
- 5 Де висить мапа?
- 6 Ось стоїть новий стіл. Що там лежить?
- 7 Де стоїть зручний стілець?
- 8 Що Раїс Хатім робить увечері?
- 9 Що він пише?
- 10 Що він читає?
- 11 Що він вчить?
- 12 А як він відповідає?
- 13 Як він розуміє?
- 14 Як його друзі ВСЕ розуміють?
- 15 А як вони відповідають?
- 16 Що студенти іноді пишуть?
- 17 Як вони пишуть диктанти? Українською?

18 Як викладач читає диктант? 19 А як пишуть студенти? 20 Ви розумієте текст?

II Доповнюйте речення за текстом. ЗагубиЛА, (загубиВ, загубиЛИ) lost слова!!!

Я Мене звать Це наш Я тут Ось другий Тут знаходиться Праворуч – велике Прямо ... мапа, там – моя країна Поруч висить ... абетка. А ось ... новий стіл. Там лежать ... книжки, зошити, ручки, олівці, словники. Поряд стоїть зручний Тут... сиджу і ввечері готую ... завдання. Я ... літери, слова, фрази, вправи, ... нові діалоги та нові тексти, вчу ... дієслова. Коли викладач запитує, я ... відповідаю. Я добре розумію Мої друзі теж все розуміють Ми відповідаємо ... та голосно. Ми ... пишемо диктанти. Ми пишемо диктанти Викладач читає диктант ... і голосно, а ми пишемо

2 Допишіть закінчення дієслів:

- Що ти чита... ?
- Я чита... вірш.
- А що він чита... ?
- Я не зна..., що він чита... .

- Ви працюю... ?
- Ні, ми зараз відпочива... .
- А вони зараз працюю... ?
- Ні, вони теж зараз відпочива

- Що він зараз роб ... ?
- Ми не зна.... . Мабуть, він відпочива... .

Працювати ≠ відпочивати

Хто?	Працювати (-ва)	Відпочивати
я	працю –ю	відпочива –ю
ти	працю –єш	відпочива –єш
він, вона	працю –є	відпочива –є
ми	працю –ємо	відпочива –ємо
ви	працю –єте	відпочива –єте
вони	працю –ють	відпочива –ють
	Працю –й! Працю –й –те!	Відпочива –й! Відпочива –й –те!

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1 Черемська О. С., Гайдамака Г. Г. Практичні та контрольні завдання з навчальної дисципліни «Українська мова» для студентів-іноземців усіх напрямів підготовки всіх форм навчання. Харків: ХНЕУ, 2011. 68 с.

2 Гайдамака Г. Г., Данкіна Л. С., Черемська О. С. Практичний курс з української мови для студентів-іноземців : навч.-практ. посіб. Харків: ХНЕУ, 2011. 140 с.

3 Гайдамака. Г. Г., Підгородецька І. Ю. Професійно-орієнтовані тексти для студентів-іноземців денної форми. Харків: ХНЕУ, 2008. 72 с.

4 Словник іншомовних слів / Л. О. Пустовіт, О. І. Скопенко, Г. М. Сюта та ін. Київ: Довіра; УНВЦ «Рідна мова», 2000. 1018 с.

5 Сучасна українська мова: підручник / О. Д. Пономарів, В. В. Різун, Л. Ю. Шевченко та ін.; за ред. О. Д. Пономарева. Вид. 4-те. Київ: Либідь, 2008. 488 с.

6 Шевелева Л. А. Український правопис у таблицях. Харків: Гімназія, 2016. 104 с.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

з дисципліни

«УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ІНОЗЕМНА»

Вступна фонетика з української мови як іноземної
для іноземних слухачів підготовчого відділення

Відповідальний за випуск Близнюк Л. М.

Підписано до друку 26.05.2023 р.
Умовн. друк. арк. 4,75. Тираж . Замовлення № .
Видавець та виготовлювач Український державний університет залізничного
транспорту,
61050, Харків-50, майдан Фейєрбаха,7.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6100 від 21.03.2018 р.